

Prezentarea sistemului e - learning Moodle de pregătire profesională în Autoritatea Națională a Vămlor

Sistemul **e-learning** reprezintă o nouă modalitate de a privi procesul de învățare. De fapt, elementele de fond rămân aceleași, doar mijlocul de schimb și de însușire al cunoștințelor se schimbă. Utilizarea sistemului informatic pentru activitatea de pregătire profesională înseamnă de fapt apariția unor noi elemente, cum ar fi, libertatea de a învăța în locul și la momentul dorit.

Conceptul e-learning a preluat multe elemente din predarea tradițională, astfel că aceste principii au fost dezvoltate de-a lungul a multor secole și sunt doar o parte din ceea ce oamenii cred despre predare și învățare. Astfel, noul mediu creat de Internet și susținut de tehnologiile inovatoare, pe lângă faptul că a îmbunătățit principiile și metodele tradiționale, a dat naștere unor noi principii:

-**învățarea asincronă** (studiu în ritmul personal al cursantului, proiecte de colaborare; învățământ la distanță) **vs. învățarea sincronă** (formatorul controlând în întregime lecția, creând, coordonând și monitorizând mediul educațional), unde cursanții și formatorii învață singuri sau în grupuri supravegheate;

-**învățarea individuală sau în grup**, beneficiază de avantajul fie al atenției unidirecționale, fie de beneficiile și influența unui grup;

-**comunicarea informală**, crează oportunități și "instituții" pe platforma de învățare on - line, în scopul schimbului de informații;

-**biblioteca on - line**, permite nu doar cărți și reviste, ci și legături spre baze de date interne și externe, spre fluxuri audio și video etc;

-**examele on - line**, similare cu clasicele teste, sunt create de formatori și programate a fi administrate de către aceștia;

-**managementul cursului**, este un modul separat care asigură partea administrativă a predării și a programei. Este metoda care controlează procesul de învățare și predare.

Sistemul e-learning urmărește:

- să sprijine procesul de predare/învățare prin mijloace informatice moderne, punând la dispoziția formatorilor un instrument complementar;
- să faciliteze procesul de învățare;
- să stimuleze creativitatea și competiția, dar și lucrul în echipă;
- să utilizeze softurile de simulare ca substitut pentru materialele și instrumentele didactice scumpe sau greu de procurat.

În esență, sistemul **e-learning** oferă accesul comod și eficient la informațiile și cunoștințele cele mai noi, metode noi și eficiente de predare, învățare și evaluare a cunoștințelor, instruire și formare permanentă.

Din perspectiva instituției în care sistemul electronic de învățare la distanță este implementat, **beneficiile** aduse de implementarea unui sistem **e-learning** sunt următoarele:

1. **Interfață atrăgătoare.** Lipsa trainer-ului cu abilități pentru captarea audienței poate fi suplinită cu succes de "ambalajul" atrăgător al soluțiilor de învățare electronice. Atunci când sunt îmbinate inspirat, sunetul, imaginea și mișcarea pot capta atenția cursantului, prezentând informațiile intuitiv și asigurând ușoara lor asimilare. Uneori, "ambalajul" atrăgător este prezentat și interpretat chiar de trainer, măbind astfel eficiența mesajului transmis.

2. **Costuri reduse.** Software-ul educațional sau soluțiile electronice de învățare nu sunt ieftine. Totuși, costurile lor sunt mai reduse decât cele implicate de o sesiune de învățare “clasică”, deoarece sunt eliminate cheltuielile cu trainerii, închirierea spațiilor pentru cursuri, deplasarea, cazarea și masa cursanților. În unele cazuri, în funcție de soluția de tehnică adoptată și timpul poate fi trecut la categoria reducerea costurilor: Angajatul nu va lipsi câteva zile de la serviciu pentru a urma un curs, ci va “pierde” doar câteva ore zilnic pentru a învăța online sau offline, pe computer.

3. **Individualizarea procesului de învățare.** Fiecare individ are propriul ritm de asimilare și se bazează pe un anumit tip de memorie în procesul de învățare (auditivă sau vizuală). Unii cursanți au un randament mai bun în weekend, alții la primele ore ale dimineții. Nu în ultimul rând, nu toți angajații unei companii au aceleași nevoi de învățare, iar contractarea unui pachet de training clasic pentru câteva persoane este nerealistă din punct de vedere al balanței costuri-beneficii. E-learning -ul poate răspunde acestor nevoi, prin crearea unor soluții de învățare adecvate profilului individual al fiecărui cursant.

4. **Mobilitate.** Sistemul e-learning oferă posibilitatea de a accesa conținutul materialului educațional de oriunde, cu ajutorul computerului personal. De exemplu, angajații, aflați în locații diferite, la distanțe mari unii de alții, nu mai trebuie să fie prezenți fizic în sala de conferințe pentru a audia un expert în domeniul lor de activitate. Îl pot urmări în direct, online, sau pot descărca un fișier audio-video pe care să îl deschidă mai târziu.

De asemenea, există o serie de multe alte avantaje concrete, dintre care cele mai importante sunt următoarele:

- permite tutorelui să creeze materiale cu link-uri către o varietate de resurse aflate pe web, astfel încât acesta poate transmite nu numai conținut text ci și diagrame, imagini video și audio;
- există posibilitatea de a face referiri și exemplificări din domenii conexe subiectelor abordate, prin link-uri către orice fișiere de pe Internet;
- toată informația rămâne stocată, astfel încât nu mai este nevoie să fie re-explicată (caz în care user-ul uită anumite aspecte);
- se poate comunica simplu, folosind mesageria din sistemul e-learning sau folosindu-se o soluție web-conference, prin care toți cei prezenți (tutorele, cursanții etc) pot să se vadă și să se audă între ei, să schimbe păreri, să-și clarifice anumite aspecte legate de curs, să completeze eventuale sondaje, să comunice pe chat etc.
- administratorul poate obține rapoarte privind performanța și progresul cursantului și al tutorelui, utile în procesul de evaluare;
- se realizează o instruire unitară, precum și o mai bună monitorizare a procesului și a rezultatelor obținute de cursanți și instructori,
- facilitează urmărirea și evaluarea metodelor didactice folosite,
- se poate face o planificare atentă a resurselor (instructori, săli de curs);
- sistemul poate fi accesat oricând și de la orice calculator al instituției, cu acces la intranet;
- se realizează o importantă economie de timp.

Chiar dacă metoda e-learning nu poate înlocui în totalitate metodele de învățare clasice, acesta este uneori de preferat, întrucât prin e-learning, cu ajutorul trainerului, se poate facilita procesul de învățare, sau se pot oferi soluții mai eficiente. Succesul său depinde de calitatea soluției adoptate și, bineînțeles, de gradul de motivare al cursanților.

De asemenea, trebuie menționat faptul că în ultimii ani se vorbește tot mai mult despre învățarea combinată (b-learning), care îmbină avantajele învățării on-line (e-learning) cu cele ale învățării la clasă, cele două procese desfășurându-se succesiv.

Sistemul e-learning Moodle a fost implementat în Autoritatea Națională a Vămirilor începând cu anul 2009: Acesta permite accesul neîngrădit al întregului personal vamal la cursurile și informațiile postate pe platformă.

Platforma e-learning Moodle a ANV poate fi accesată numai de pe calculatoarele instituției, la adresa de intranet <http://172.20.1.4>.

Pe această platformă au fost postate un număr important de cursuri, manuale și instrucțiuni. De fapt, platforma Moodle al ANV este un sistem dinamic, în permanentă dezvoltare și schimbare, ca urmare a implementării de noi cursuri, actualizării celor existente, sau creării de noi secțiuni și domenii de lucru.

Fiecare curs conține atât aspecte teoretice privind problematica respectivă, cât și studii de caz specifice, explicate și rezolvate. De asemenea, există unul sau mai multe teste destinate verificării, atât de către student, cât și de către administratori și formatori, a modului în care au fost înțelese problemele prezentate în cadrul cursului.

Pentru o căutare și utilizare cât mai facilă a cursurilor, au fost definite mai multe secțiuni, dintre care cele mai importante sunt următoarele:

1. Pregătire profesională;
2. Zona de testare
3. Zona de sprijin;
4. Biblioteca;

Cursurile definitive, destinate uzului general, sunt postate în zona *Pregătire profesională*.

Cursurile aflate în perioada de elaborare, testare sau pilotare se află în *Zona de testare*.

Pentru sprijinirea utilizatorilor sistemului, există instrucțiuni de bază, prezentate în *Zona de sprijin*.

În zona *Bibliotecă* sunt postate documente, instrucțiuni și reglementări specifice, utile în procesul de pregătire profesională.

La rândul lor, cursurile aflate în zona *Pregătire profesională* sunt grupate în două subsecțiuni (cursuri realizate în ANV și cursuri realizate la nivelul DGTAXUD) și în mai multe domenii, cum ar fi:

1. Operațiuni vamale;
2. Accize;
3. Supraveghere accize și operațiuni vamale;
4. Economic;
5. Pregătire generală;
6. Juridic etc.

Accesul la cursuri se face în baza unui cont și a unei parole, atribuite de administratorii de sistem din Compartimentul Perfecționare, precum și de către responsabilii cu pregătirea profesională din direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale. Accesul se acordă în funcție de solicitări și de atribuțiile fiecărui angajat al Autorității Naționale a Vămirilor.

În vederea unei cât mai bune funcționări a sistemului, au fost stabilite și anumite roluri (responsabilități), astfel:

1. administratorii de sistem (din cadrul Biroului Perfecționare; asigură buna funcționare a sistemului, atribuie roluri, responsabilități și conturi de acces; realizează rapoarte);

2. administratorii regionali (responsabili cu pregătirea profesională din direcțiile regionale; atribuie conturi de acces; realizează rapoarte);
3. administratorul cursului (actualizează în permanență conținutul acestuia);
4. formatorul (menține o legătură permanentă cu cursanții, răspunzând la întrebările acestora, sau organizând clase virtuale);
5. cursantul (poate accesa cursuri);
6. vizitatorul (poate numai vizualiza platforma: structura, cursuri existente etc.).

Rapoartele care se pot obține prin acest sistem se referă la numele și numărul cursanților care au accesat fiecare curs, durata și numărul de accesări din partea fiecărui cursant, precum și rezultatele obținute la testele incluse în curs.

Cursurile pot fi postate pe platformă numai de către administratorii de sistem, iar cursurile aflate în uz sunt actualizate permanent, cu avizul și participarea direcțiilor de specialitate.

În concluzie, se poate afirma că la nivelul Autorității Naționale a Vămile se derulează un amplu proces de formare profesională, având drept principal scop profesionalizarea funcției de lucrător vamal și uniformizarea cunoștințelor de specialitate ale acestora. În acest sens, se observă o implicare tot mai largă și mai hotărâtă a personalului vamal în activitatea de formare profesională, prin participarea la cursuri de profil, la stabilirea nevoilor de formare și mai cu seamă la elaborarea de noi programe de instruire.